

The Wellbeing
Issue

Early Childhood Matters

What does wellbeing
mean for parents and
other caregivers?

ריאיון עם פבריציו ציליבוטי

מחבר שותף של הספר
אהבה, כסף והורות: איך הכלכלה משפיעה על אופן גידול הילדים
(Love, Money & Parenting:
How Economics Explains the Way We Raise Our
Kids)

"האי-שוויון הגדל מרחיב את פער ההורות"

"פער ההורות" - רעיון שלפיו לעיתים קרובות, הורים משכבה אקונומית נמוכה יותר אינם יכולים לבלות מספיק זמן עם ילדיהם - נעדר משיחות שנוגעות להורות.

פבריציו ציליבוטי, מחבר שותף של הספר Love, Money & Parenting: How Economics Explains the Way We Raise Our Kids (אהבה, כסף והורות: איך הכלכלה משפיעה על אופן גידול הילדים, 2019), מדבר בריאיון עם טנמוי גוזוומי (Tanmoy Goswami) על ההשפעה המכרעת של האי-שוויון הכלכלי על קבלת החלטות שנוגעות להורות.

מהו "פער ההורות" וכיצד הוא קשור לאי-שוויון כלכלי?

זו השאלה שעומדת במרכז הספר שלנו. בחברות רבות ברחבי העולם, ערכים כמו קבלה לבתי הספר "הכי טובים", בחירה בדברים "הנכונים" או הימנעות מ"הסחות דעת" הם חשובים מאוד להצלחה של הילדים בעתיד. כדי לעמוד בערכים האלה נדרשת מעורבות אינטנסיבית מצד ההורים. אולם כשההורים נאבקים מבחינה כלכלית - בעיקר בחברות שבהן שיעורי האי-שוויון גבוהים ורשתות הביטחון הסוצי-אקונומיות לקויות - הם לא יכולים להשקיע בילדיהם את אותה מידה של זמן ותשומת לב. הדבר יוצר את מה שאנחנו מכנים "פער ההורות".

האם פער ההורות מתרחב או מצטמצם?

באופן כללי, מספר השעות שהורים מבלים עם ילדיהם עלה באופן ניכר בארבעת או בחמשת העשורים האחרונים, אבל העלייה הזו מורגשת יותר בקרב משפחות עשירות. בשנות ה-60 וה-70, הפער בכמות הזמן שהורים אמידים מבלים בקשר ישיר עם ילדיהם לבין הורים במצב סוצי-אקונומי נמוך יותר היה קטן למדי. ככל שהאי-שוויון עלה, כך גדל גם הפער הזה. השונות הזו במעורבות ההורית פירושה שילדים ממשפחות עניות יותר מקבלים פחות הזדמנויות להצליח ולטפס במעלה הסולם החברתי כשיגדלו - וכך האי-שוויון הכלכלי הולך וגדל. זהו מעגל אכזרי.

האם פער ההורות קיים רק בכלכלות עניות יותר?

לא, פער ההורות קיים גם בכלכלות מתקדמות. בשנים האחרונות, לדוגמה, הורים משכילים בארה"ב בילו כמעט שעתים יותר בשבוע עם ילדיהם לעומת הורים שאינם משכילים.

מתי ההשפעה של פער ההורות היא המשמעותית ביותר?

הראיות מצביעות על כך שככל שהילדים גדלים, כך קשה להורים להשפיע ולהוביל לשינוי. אין הדבר אומר, כמובן, שהורים אינם יכולים לעשות דבר למען ילדיהם גדולים יותר. הורים אמידים יכולים לשלם יותר על שיעורים פרטיים, שיעורי מוזיקה וחוגי ספורט, למשל. בגיל ההתבגרות, מידת החשיבות של יחסים בין בני אותו גיל גדלה, ואחת הדרכים הברורות שבהן הורים יכולים להשפיע היא באמצעות בחירה של שכונת המגורים.

"כשההורים נאבקים מבחינה כלכלית - בעיקר בחברות שבהן שיעורי האי-שוויון גבוהים ורשתות הביטחון הסוצי-אקונומיות לקויות - הם לא יכולים להשקיע בילדיהם את אותה מידה של זמן ותשומת לב."

האם האי-שוויון הכלכלי קשור לתחושות המתח הרווחה של ההורים?

כן, בדרכים רבות. ההתעשרות הלא פרופורציונלית של חלק מהאנשים מעלה את הביקוש לחינוך ולשיפור עצמי ובהתאם, גם את עלות השירותים האלה - החל ממחירי השיעורים הפרטיים והמסגרות הטיפוליות לגיל הרך וכלה במחירי שיעורי המוזיקה וחוגי הספורט. העלייה במחיר הופכת את השירותים האלה לנגישים עוד פחות למשפחות מעוטות יכולת. לעיתים קרובות, הורים עניים יותר חייבים לעבוד בכמה עבודות כדי לגמור את החודש. העבודה הנוספת הזו מותירה אותם ללא זמן פנוי ובתחושת מתח גדולה אף יותר. הורים עשירים יותר יכולים לשלם על שירותי תמיכה כמו ניקיון הבית, שמשפרים את תחושת הרווחה שלהם ומפנים להם זמן לטפל בילדיהם. בנוסף, ראינו שבמדינות רבות, הורות יחידנית נפוצה יותר בקרב אוכלוסיות עם הכנסה נמוכה. הדבר מוסיף עוד שכבה של מתח.

מאוכלוסיות מוחלשות, שניתנות במהלך שנות הילדות המוקדמות – למשל מסגרות חינוך איכותיות ומסובסדות לילדים, תמיכה בהורים בתוך הבית וחינוך איכותי לגיל הרך – יש השפעה חיובית רבה וארוכת טווח על המיומנויות הלא-קוגניטיביות של הילדים. ילדים אלה מקבלים מוטיבציה גדולה יותר ללמידה, נוטים פחות לעסוק בפשע ובאופן כללי משקיעים מחשבה רבה יותר בהשלכות של בחירותיהם.

כללי מדיניות נוספים שיכולים לשפר את המצב הם

"יש מתאם גבוה בין סגנון ההורות לבין הרקע הכלכלי של המשפחות."

מקרו-כלכליים, למשל מיסוי פרוגרסיבי וחלוקת הכנסות מחדש. רוב כללי המדיניות האלה לא יקרים כפי שנהוג לחשוב – למעשה, המחקרים של הקמן מראה שהם יכולים להחזיר את ההשקעה עשרות מונים [Heckman, 2023]. מסגרות חינוך מסובסדות מפחיתות את העומס על כללי מדיניות אחרים שנוגעים לרווחה ומגבירות את ההשתתפות בעבודה ואת ההכנסות ממס. צמצום הפגיעה פירושו הוצאות נמוכות יותר על בתי כלא. בנוסף, קשה לכמת את היתרון לטווח הארוך של הלכידות החברתית, אולם הוא עשוי להיות ניכר. כללי מדיניות כאלה יכולים לשבור את המעגל האכזרי שבו לכודות משפחות רבות ולצמצם את האי-שוויון הכלכלי, מה שיוביל לצמצום המתחים של המטפלים ויסגור את פער ההורות.

בספר שלך נטען שההבדלים בסגנונות ההורות, שמוסברים בדרך כלל כפונקציה של "תרבות", למעשה קשורים מאוד לאי-שוויון הכלכלי.

זה נכון. "תרבות" היא מעין קופסה שחורה. מטיאס דופקה, המחבר השותף שלי לכתיבת הספר, ואני נחשפנו למגוון רחב מאוד של סגנונות הורות – באיטליה, בספרד, בבריטניה, בארה"ב, בשוודיה ובסין. גילינו שיש הבדלים בולטים בהתנהגות ההורים לא רק בין המדינות השונות, אלא גם בתוך המדינות עצמן. בכל אחת מהמדינות האלה, חלק מההורים פועלים לפי עקרונות של הורות מתירנית בעוד שאחרים פועלים לפי עקרונות של הורות סמכותנית. אם נניח שרוב ההורים אוהבים את ילדיהם ורוצים שיהיו מאושרים ומצליחים, כיצד נוכל להסביר את ההבדל? "שוני תרבותי" אינו הסבר מספק דיו – יש מתאם גבוה בין סגנון ההורות לבין הרקע הכלכלי של המשפחות. פסיכולוגים טוענים זה זמן רב שהורות סמכותנית נפוצה יותר בקרב משפחות עם הכנסה נמוכה [Straus and Stewart, 1999]. בספר שלנו אנחנו משתפים נתונים שמראים כי בבריטניה, לדוגמה, שיעור ההורים שמעריכים "צייתנות" אצל ילדיהם – אחת התכונות האופייניות ביותר של הורות סמכותנית – גבוה הרבה יותר בקרב המעמדות הנמוכים יותר מבחינה כלכלית לעומת המעמדות הגבוהים.

כיצד נוכל לצמצם את פער ההורות?

באמצעות מוסדות חזקים יותר וכללי מדיניות מעודכנים. לדוגמה, מחקר של חתן פרס נובל ג'יימס הקמן ואחרים מראה שלתוכניות המיועדות להורים

🔗 Find this article online at earlychildhoodmatters.online/2023-7

References

Doepke, M. and Zilibotti, F. (2019) *Love, Money & Parenting: How economics explains the way we raise our kids*. Princeton/Oxford: Princeton University Press.

Heckman, J.J. (2023) *Heckman: The economics of human potential*. Available at: <https://heckmanequation.org> (accessed November 2023).

Straus, M.A. and Stewart, J.H. (1999) Corporal punishment by American parents: National data on prevalence, chronicity, severity, and duration, in relation to child and family characteristics. *Clinical Child and Family Psychology Review* 2: 55–70. DOI: <https://doi.org/10.1023/A:1021891529770>.